

הנחיות נציב שירות המדינה	מילוי משרות
תאריך: ט"ז באדר התש"פ, 12 במרץ 2020 מספר הנחיה: 1.15	צוערים לשירות המדינה - נהלי השמה

צוערים לשירות המדינה - נהלי השמה

1. כללי

א. 'צוערים לשירות המדינה' היא תכנית מצוינות, שהוקמה [בהחלטת ממשלה מס' 1244](#) מיום ב' בשבט התש"ע (17.1.2010), ושתכליתה להכשיר ולקדם עתודה ניהולית בשירות המדינה.

ב. אורך התכנית הוא שש שנים והיא מורכבת משני שלבים: שלב א' - הכשרה (שנתיים) ושלב ב' - השמה (ארבע שנים).

ג. הצוערים בתכנית נקלטים כעובדי מדינה מראשית שלב ההכשרה, ומנגד מתחייבים לעבוד בשירות המדינה במשך לפחות ארבע שנים מסיום ההכשרה (להלן - "תקופת המחויבות").

ד. במהלך תקופת המחויבות¹ יוכל בוגר שלב ההכשרה של תכנית 'צוערים לשירות המדינה' (להלן - "בוגר") להיקלט למשרה בשירות המדינה באמצעות התמודדות במכרז או בדרך של מינוי בפועל. איוש כאמור יכול שיתקיים בתקן משרדי קבוע (מכרז או מינוי בפועל) או בתקן צוערים תוספתי-זמני אשר יוקצה לתקופה מוגבלת למשרד הקולט (מינוי בפועל בלבד), בהתאם להוראות התקשי"ר ולהוראות נוהל זה.

ה. נוהל זה יחול על בוגר שלב ההכשרה של תכנית 'צוערים לשירות המדינה', אשר נמצא בתקופת המחויבות (ארבע שנים ממועד סיום שלב ההכשרה) בהן מחויב הבוגר לעבוד בשירות המדינה, וכל עוד לא הפר הבוגר את התחייבותו כאמור.

2. התמודדות במכרז

א. עם תחילת תקופת ההשמה, בוגר הוא עובד מדינה אשר נקלט לשירות המדינה כדין וסיים בהצלחה את תקופת הניסיון של עובד חדש על-פי התקשי"ר. לפיכך, בהתאם להוראות פסקה [11.411](#) לתקשי"ר, רשאי בוגר להגיש מועמדותו למכרזים פנימיים ובין-משרדיים;

ב. לעניין זה יובהר, כי מאחר והתכנית אליה נבחרו ובה משתתפים הבוגרים מיועדת לכלל שירות המדינה ועל מנת לאפשר השתלבות מהירה בתקן משרדי קבוע, בוגר יהיה רשאי להגיש מועמדותו למכרז פנימי לאחר שעבד במשרד בו התפרסם המכרז הפנימי במסגרת מינוי בפועל או לאחר שביצע בו התמחות במסגרת התכנית - במשך חצי שנה לפחות².

¹ במהלך שלב ההשמה המובנה בתכנית (4 שנים מסיום תקופת ההכשרה בתכנית) נדרש, על-פי החלטת הממשלה 1244 מינואר 2010, "לקיים איזון בין מחויבות המדינה כלפי הצוער לבין מחויבות הצוער כלפי המדינה".

² במסגרת זו ומהסיבות המפורטות מעלה, יורשו בוגרים המושמים במשרות פרקליטים להתמודד, בין השאר, במכרזים פנימיים ובין-משרדיים למשרות בדירוג משפטיים, על אף האמור בסעיף [11.431](#) (ב) לתקשי"ר, ככל שהמכרז האמור התפרסם במהלך תקופת המחויבות.

מילוי משרות	הנחיות נציב שירות המדינה
צוערים לשירות המדינה - נהלי השמה	תאריך: ט"ז באדר התש"פ, 12 במרץ 2020 מספר הנחיה: 1.15

ג. נבחר בוגר במכרז למשרה זהה למשרה אותה מילא לפני כן בפועל לפי נוהל זה, ולא חלה הפסקה בין המינוי בפועל לבין המינוי הקבוע, רשאי סמנכ"ל משאבי אנוש במשרד הקולט לקבוע כי תקופת המינוי בפועל תובא בחשבון לצורך חישוב תקופת הניסיון במשרה החדשה, בהתאם לפסקה [18.285](#) לתקשי"ר.

ד. נבחר בוגר במכרז, יבחן המשרד הקולט את התאמתו לתפקיד במסגרת תקופת ניסיון בהתאם לסעיף [13.83](#) לתקשי"ר ולהוראות שלהלן:

1) במהלך תקופת הניסיון יעדכן המשרד את אגף בכיר 'צוערים לשירות המדינה' בנציבות שירות המדינה (להלן - "אגף הצוערים בנש"מ"), לבקשת האגף, בדבר ממצאי בדיקתו את התאמת הבוגר לתפקיד כאמור.

2) החליט המשרד הקולט על אי-עמידתו של הבוגר בתקופת הניסיון, יחזור הבוגר באופן זמני למשרת צוער בדרגתו הקודמת (דרגה 39 בדרוג המח"ר) וישובץ לעבודה באגף או באגפי נציבות שירות המדינה על-פי הצורך ובהתאם להחלטת אגף הצוערים³. זאת, עד להסדרת השמה חדשה או החלטה על סיום עבודתו של הבוגר בשירות המדינה.

3) הארכת תקופת ניסיון בתפקיד של בוגר, בהתאם לסעיף [13.83](#) לתקשי"ר, תבוצע על-פי הכללים הנהוגים בשירות המדינה ובתיאום עם אגף הצוערים בנש"מ.

3. מינוי בפועל

בוגר יוכל להתמנות למשרה בשירות המדינה בדרך של מינוי בפועל, בהתאם להוראות פרק משנה 18.2 לתקשי"ר בשינויים ובהתאמות כלהלן:

א. אגף הצוערים יעביר למשרד הקולט את פרטי הבוגרים המועמדים מטעמו לאיוש משרה בדרך של מינוי בפועל. העביר האגף פרטים של יותר ממועמד אחד, יכנס המשרד ועדה אשר תבחן את התאמת המועמדים למשרה. הרכב הוועדה - הממונה הישיר המיועד לבוגר, סמנכ"ל משאבי אנוש במשרד הקולט או נציגו, נציג אגף הצוערים בנש"מ.

ב. אושר המינוי בפועל -

1) יחתום הבוגר על חוזה העסקה במשרד הקולט בתנאי ההעסקה המקובלים באותו תפקיד ביחידה הקולטת. תקופת החוזה לא תהיה ארוכה מתקופת המינוי בפועל.

2) תשלח אל הבוגר ואל אגף הצוערים בנש"מ הודעה על מינוי בפועל על-פי פסקה [18.211](#) בתקשי"ר.

ג. יובהר כי על מינוי בפועל לפי נוהל זה לא תחול פסקה [24.51](#) לתקשי"ר, אלא ישולם לבוגר שכר בהתאם להגדרות שנקבעו למשרה אותה הוא מאייש בפועל ולתנאי ההעסקה המקובלים - החל מהיום הראשון לאיושו את המשרה כנ"ל.

³ סעיף זה יחול במידה ומשרתו הקודמת של הבוגר בשירות המדינה היתה משרה של צוער בתקופת ההכשרה או מינוי בפועל על-פי נוהל זה. עבד הבוגר במשרה קבועה אחרת בשירות המדינה קודם לתקופת הניסיון - יחולו הוראות התקשי"ר הרגילות בעניין תקופת ניסיון.

מילוי משרות	 הנחיות נציב שירות המדינה
צוערים לשירות המדינה - נהלי השמה	תאריך: ט"ז באדר התש"פ, 12 במרץ 2020 מספר הנחיה: 1.15

- ד. השמה של בוגר למשרה במינוי בפועל תהיה לתקופה שלא תעלה על שנתיים. באישור מיוחד של אגף הצוערים בנש"מ ניתן יהיה להאריך את המינוי עד לחצי שנה נוספת, במידה והתרשם כי המשרד בו עובד הבוגר בפועל פועל כראוי לקליטתו במשרה קבועה וכי ההארכה נדרשת לצורך השלמת קליטתו.
- ה. תמה תקופת המינוי בפועל ולא נקלט הבוגר במשרה אחרת, יוחזר באופן זמני למשרת צוער בדרגתו הקודמת (דרגה 39) באגף הצוערים בנש"מ וישוּבץ לעבודה באגף או באגפי נציבות שירות המדינה על-פי הצורך ובהתאם להחלטת אגף הצוערים⁴. זאת, עד להסדרת השמה חדשה או החלטה על סיום עבודתו של הבוגר בשירות המדינה.
- ו. השמה בדרך של מינוי בפועל יכול שתהיה במשרה פנויה במשרד הקולט או בתקן צוער אשר הוקצה זמנית למשרד הקולט.

4. הקצאת תקן צוער לתקופה מוגבלת למשרד קולט

נציבות שירות המדינה רשאית להחליט, לאחר שמצאה כי קיים צורך בכך וכי לא קיים תקן משרדי פנוי המתאים להשמת הבוגר ביחידה המיועדת לקליטתו, על הקצאת תקן צוערים תוספתי-זמני (מתוך מכסת התקנים הקיימת באגף) לתקופה מוגבלת למשרד קולט. על הקצאת תקן כאמור יחולו ההוראות הבאות:

- א. הקצאת תקן צוער למשרד קולט תהיה לתקופת המינוי בפועל של הבוגר, שלא תעלה על שנתיים. באישור מיוחד של אגף הצוערים בנש"מ ניתן יהיה להאריך את ההקצאה עד לחצי שנה נוספת, במידה והתרשם כי המשרד בו מועסק הבוגר בפועל פועל כראוי לקליטתו במשרה קבועה וכי הארכה נדרשת לצורך השלמת קליטתו.
- ב. איוש משרה בדרך של הקצאת תקן צוער לתקופה מוגבלת תיעשה בדרך של מינוי בפועל בלבד, ויחולו עליה כל ההוראות המנויות למעלה בהקשר זה.
- ג. המקור התקציבי לתקן יהיה ממכסת חודשי העבודה (עב"צ) המיועדת לעניין זה והמנוהלת על-ידי אגף הצוערים בנש"מ. אגף הצוערים יעדכן את אגף התקציבים במשרד האוצר בדבר המשרדים השונים אשר להם מוקצים חודשי העב"צ. העדכון יבוסס על חישוב כלל חודשי העבודה אשר הוחלט להקצות לכל משרד, לרבות תקנים שהוקצו בעבר והופסקה הקצאת התקן עבורם במהלך אותה שנה. העתק יועבר ליחידות משאבי אנוש במשרדים הקולטים.
- ד. באחריות כל אחד מהמשרדים הקולטים להגיש בהתאם בקשה להעברת חודשי העבודה (לרבות שעות נוספות ותקני רכב ככל שייקבע ובכפוף לסעיף ה להלן) לרפרנט האחראי

⁴ סעיף זה יחול במידה ומשרתו הקודמת של הבוגר בשירות המדינה היתה משרה של צוער בתקופת ההכשרה או מינוי בפועל על-פי נוהל זה. עבד הבוגר במשרה קבועה אחרת בשירות המדינה קודם לתקופת המינוי בפועל - יחולו הוראות התקשי"ר הרגילות בעניין זה.

מילוי משרות	 הנחיות נציב שירות המדינה
צוערים לשירות המדינה - נהלי השמה	תאריך: ט"ז באדר התש"פ, 12 במרץ 2020 מספר הנחיה: 1.15

לתקציב המשרד באגף התקציבים במשרד האוצר, לשם הסדרת הקצאת חודשי העבודה בפועל⁵.

ה. הבוגר המאייש את התקן ייחשב לעובד המשרד הקולט במינוי בפועל לכל דבר ועניין, בהתאמות על-פי נוהל זה. בכלל זה, ייקבעו התנאים הנלווים למשרתו של הבוגר על-פי הכללים הנהוגים ביחידה הקולטת ודרישות התפקיד, והוא יחתום על חוזה העסקה כאמור בסעיף 33. יובהר כי במידה והשכר והתנאים הנלווים הנהוגים ביחידה מצריכים תוספת תקציב מעבר למקור התקציבי ממכסת תקני הצוערים - תהיה תוספת זו על חשבון המקורות התקציביים של המשרד הקולט⁶.

ו. אגף הצוערים בנש"מ יהיה רשאי לבטל הקצאה של תקן צוער במהלך התקופה שהוגדרה, במידה וחל שינוי בנסיבות בעטיין אושרה ההקצאה או בתנאים בהם סוכמה והמצדיקים זאת, ובלבד שנתן למשרד התרעה מספקת בנסיבות העניין. בוטלה הקצאת התקן - יבוטל המינוי בפועל של הבוגר במשרה, ויחולו הוראות סעיף 33 וסעיף 34.

ז. בתום תקופת הקצאת התקן למשרד הקולט, יעדכן אגף הצוערים את אגף התקציבים במשרד האוצר, כאמור בסעיף 34. תום תקופת הקצאת התקן יכול שתתקיים באחת מהדרכים הבאות: בתום תקופת ההקצאה או המינוי בפועל; במידה ופינה הבוגר המאייש את התקן לפני תום התקופה שנקבעה להקצאה או למינוי בפועל, בין אם נקלט בתקן אחר במשרד הקולט ובין אם לאו.

ח. התקן יוקצה למשרד הקולט לצורך איוש על-ידי בוגר מסוים, ולא ניתן להשתמש בו עבור עובד אחר, אלא אם ניתן אישור אגף הצוערים לאיוש התקן באופן זמני על-ידי בוגר אחר. במקרים חריגים בלבד, בהתאם למדיניות אגף הצוערים ורק במידה ולא אותר בוגר אחר המתאים למשרה - רשאי אגף הצוערים לאשר איוש התקן באופן זמני על-ידי עובד שלא מקרב בוגרי התכנית. אישור כאמור יינתן לתקופה מוגבלת שאורכה יקבע באישור ובלבד שלא יעלה על חצי שנה.

5. הוראות שונות

א. הכרה בניסיון מקצועי להתמודדות במכרזים:

1) מאחר ושלב ההכשרה בתכנית הוא חלק מובנה ממסלול הקידום של הצוערים המשתתפים בה, שהצוערים הם עובדי מדינה גם במהלך שלב ההכשרה, ושההכשרה מבוססת בעיקרה על התנסויות בפועל ועל הכשרה מעשית בתחומים שנקבעו כרלוונטיים לעתודה ניהולית לכלל שירות המדינה - רשאית נציבות שירות המדינה לקבוע כי תקופת ההכשרה בתכנית תיחשב כניסיון מקצועי רלוונטי להתמודדות

⁵ לשם יעילות התהליך, מומלץ לפנות באופן מרוכז ביחס לכלל החודשים שהוקצו למשרד במהלך השנה.
⁶ לדוגמא: נכון למועד כתיבת הנוסח העדכני של הנוהל (שנת 2019), מתקציבים תקני הצוערים בתוספת 20 שעות נוספות ורמת נידות א. במידה וביחידה הקולטת נהוגה מכסת שעות נוספות או רמת נידות גבוהה יותר או במידה והמשרה שמאייש הבוגר מצריכה ביצוע כמות גדולה יותר של שעות נוספות או של נסיעות בתפקיד - יידרש המשרד הקולט לממן הפרשי תקציב אלה ממקורותיו.

מילוי משרות	 הנחיות נציב שירות המדינה
צוערים לשירות המדינה - נהלי השמה	תאריך: ט"ז באדר התש"פ, 12 במרץ 2020 מספר הנחיה: 1.15

במכרז, בכפוף לדרישות הניסיון המקצועי שנקבעו בתיאור התפקיד של המשרה ובהתאם לפסקה [11.131](#) בתקשי"ר.

2) התמחות אשר ביצע בוגר במסגרת שלב ההכשרה בתכנית, תוכר כניסיון מקצועי על-פי פסקה [11.131](#) בתקשי"ר, בהיקף של משרה מלאה.

ב. הפסקת עבודה:

על הפסקת עבודתו של בוגר בשירות המדינה יחולו הוראות התקשי"ר הרלוונטיות בהתאם לאופן העסקתו, בהבהרות כלהלן:

1) בוגר המועסק במינוי בפועל או בוגר בתקופת ניסיון, אשר הוחלט על אי-התאמתו למשרה והוחזר באופן זמני למשרת צוער באגף הצוערים בנש"מ - הסמכות לקבלת החלטה בדבר הפסקת עבודתו בשירות המדינה תהיה בידי מנהל אגף בכיר 'צוערים לשירות המדינה'.

2) בוגר אשר נבחר למשרה קבועה במשרד קולט והשלים את תקופת הניסיון - הסמכות לקבלת החלטה בדבר הפסקת עבודתו בשירות המדינה תהיה בידי הגורם המוסמך במשרד הקולט, בהתאם לתקשי"ר, ואולם, לא תתקבל החלטה על הפסקת עבודתו של בוגר בשירות המדינה במהלך תקופת המחויבות, בטרם בדק הגורם המוסמך עם אגף הצוערים בנש"מ בדבר כוונתו ויכולתו להסדיר השמה חלופית לבוגר במקום הפסקת עבודתו.

ג. **שקיפות מידע:** במהלך תקופת המחויבות, משרד קולט יעביר לאגף הצוערים בנש"מ באופן שוטף כל מסמך ומידע אודות תפקודו ועבודתו של בוגר במשרד, לרבות הערכות הממונה על הבוגר, השתתפות הבוגר בהכשרות מטעם ו/או באישור המשרד, התמודדותו במכרזים במשרד, קידומו בדרגות במשרד וכדומה.

ד. **השתתפות בהכשרות המשך ופעילויות רשת:** במטרה להמשיך לפתח מקצועית את בוגרי התכנית ועל מנת שימצו את פוטנציאל תרומתם לשירות המדינה, יקיים אגף הצוערים בנש"מ הכשרות המשך ומפגשים של רשת הצוערים ובוגרי התכנית, הן בתקופת המחויבות והן לאחריה. על מנת לעודד ולהקל על ההשתתפות בהכשרות ובפעילויות אלה, יוכלו הבוגרים להשתתף בהם והם ייחשבו כימי הכשרה בשכר במשרד הקולט - ככל שאין התנגדות של הממונה הישיר על הבוגר להשתתפותו בהכשרה במועד מסוים.